

6. Keskin Raşit. Türkçe Dilbilgisi ve Kompozisyon Bilgileri / Raşit Keskin // Konya: Çizgi Kitabevi, 2005. – 455 s.

7. Kanar Mehmet. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü / Mehmet Kanar // İstanbul: Say Yayınları, 2011. – 1902 s.

**Стаття надійшла до редакції 22.04.14**

**Е. А. Тищенко**, асп.

Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченка, Киев

**Вербализация концепта РОДИНА/VATAN в поэтическом творчестве  
Неджила Фазыла Кысакюрека**

*В статье исследуется отображение концепта Родина/VATAN в поэтическом творчестве Неджила Фазыла Кысакюрека. Источником для проведенной работы послужил сборник Çile ("Страдание"). В результате исследования проанализировано поэтическое наследие и выделены лексические единицы для обозначения образа родины в поэтических текстах Неджила Фазыла Кысакюрека.*

**Ключевые слова:** концепт, родина, чужбина, поэтический текст.

**К. Tyshchenko**, postgraduate student

Institute of Philology, Taras Shevchenko University of Kyiv

**Verbalization of the concept of HOMELAND/VATAN  
in poetical works of Necip Fazıl Kısakürek**

*This article deals with the representation of the concept of Homeland/VATAN in poetical works of Necip Fazıl Kısakürek. Collection of the poems named Çile ("Suffering") became a source for the research. As a result of the research poetical heritage has been analyzed and lexemes for representation of the image of homeland in poetical texts of Necip Fazıl Kısakürek have been identified.*

**Keywords:** concept, homeland, foreign land, poetical text.

**УДК 821.581-1.09**

**О. С. Тишук**, асп.

Институт філології КНУ імені Тараса Шевченка, Київ

**ПОЕТИЧНИЙ ОБРАЗ ЛІТА У ЗБІРЦІ БАЙ ХУА  
"ВІТЕР ГОВОРІТЬ"**

*Стаття присвячена аналізу поетичного образу літа у збірці "Вітер говорить" китайського поета Бай Хуа. Хоча поет є сучасним, він приримується певних китайських традицій, зокрема таких, як зображення*

*пір року в поетичних творах. В статті проаналізовано вірші збірки "Вітер говорить" та розтлумачено особливості використання образу літа.*

**Ключові слова:** Бай Хуа, літо, "Вітер говорить", пори року, сучасність, традиційність, природа.

"Вітер говорить" ("风在说")— збірка сучасного поета Бай Хуа, (柏华, нар. 1956) в якій вірші розташовані в хронологічному порядку, починаючи з 1980-х років. У збірці "Вітер говорить" значне місце посідають зображення природи та її змін у зв'язку з порами року. Для автора природа слугує певним відпочинком у швидкому потоці життя. Бай Хуа в цій збірці пропонує нам не тільки образи природи, але й розмірковує на такі теми, як: сім'я, релігія, китайська історія та література, політика тощо. Всі ці питання є нагальними у творчості китайського поета. Збірка "Вітер говорить" має вісім розділів ("悬崖", "Прірва"; "夏天还很远", "Літо ще так далеко"; "在清朝" "За часів династії Цін"; "琼斯敦" "Джонстаун"; "回忆" "Згадки"; "以桦皮为衣的人" "Людина, одягнена в березову кору"; "山水手记" "Записки на горах і водах"; "逝去, 逝去..." "Вицвітання, вицвітання...") та містить такі вірші про літо: "海的夏天" ("Літнє море"), "再见, 夏天" ("Прощавай, літо"), "夏天还很远" ("Літо ще так далеко"), "群众的夏天" ("Людне літо"), "夏日读诗 人传记" ("Літні читання: біографія поета"), "1966年夏天" ("Літо, 1966") та "夏日小令" ("Літня лірика").

Поезія автора впродовж багатьох творчих років змінювала своє спрямування, змінювалася тематика його творів і образність. Але якщо розглядати образи пір року, то образ літа завжди був і залишається найвживанішим у художніх творах Бай Хуа. Ця пора року для автора є енергетичним джерелом і певною безперервною проекцією поетичної уяви [Baі Hua 2012, 9]. Ліричні твори збірки "Вітер говорить" сповнені ностальгії, несуть медитативний і споглядальний характер. Прочитавши їх, можна простежити певну еволюцію у творчості поета. Недарма збірка носить таку назву, адже еволюція ніби спричинена вітром, який символізує час, рух, зміни тощо.

Літо є натхненням для сучасного китайського поета Бай Хуа, бо в цей час він набирається певного досвіду та заряджається

тими емоціями, які сповнюють його восени, взимку та навесні, а потім знову повертають до літа [柏华 2013, 14]. "Прощавай, літо" ("再见, 夏天"), "Літо ще так далеко" ("夏天还很远"), "Літнє море" ("海的夏天"), "Літні читання: біографія поета" ("夏日读诗 人传记"), "Літня лірика" ("夏日小令") та інші назви творів говорять самі за себе. Літо є стрижнем основних подій життя Бай Хуа [参阅钟鸣2002, 31], природа літнього сезону особлива для нього, бо вона наповнює поета гарними враженнями, новими знайомствами та глибокими роздумами. Можна сказати, що літо — це пора року поезії Бай Хуа.

Спогади про щасливе та спокійне літо присутні в низці віршів поета. Наприклад:

*"Пройшов через твою вогняну ніжність"*  
("曾火热地经历你的温柔")

*"Подивіться, які красиві політики // Літо на військовій формі"*  
("瞧, 政治多么美 // 夏天穿上了军装").

Особлива схильність Бай Хуа до літньої пори року пояснюється тим, що саме влітку він відчуває радісні емоції, які й спонукають його писати твори. В цей теплий сезон Бай Хуа радикально змінює тематику своїх віршів. Зникають роздуми над соціополітичними проблемами, з'являється експресивна та емоційна поезія, де "непрозорість" образів замінюється чіткими та зрозумілими словами. Так "літо" допомагає показати піднесений стан і енергію творчого процесу. Розглянемо рядки з вірша "Літо громади" ("群众的夏天"):

当风吹亮一些绸缎

男孩彻底地软了

城市开始没有群众

真实的中央, 群众争度夏天

*Коли вітер одягнений у шовк*

*Юнаки повністю розслаблені*

*Найближчим часом у місті не буде натовпу*

*Істинний центр, громада бореться за літо*

Ці рядки свідчать про те, що літо приносить поетові спокій. Бай Хуа зазначає, що "вітер одягнений в шовк", тим самим під-

креслює його ніжність та легкість. Образи у ліричному творі "Літо громади" реальні, не обтяжені "недомовленістю" та "інакшістю". Влітку "юнаки повністю розслаблені", зникає суєта, адже "найближчим часом у місті не буде натовпу". Характерною особливістю поезії Бай Хуа є психологічний паралелізм – зображення природи та людських почуттів водночас. Сучасний поет, як і давні та середньовічні китайські лірики, знаходить у природі натхнення, його душевний стан залежить безпосередньо від тієї чи іншої пори року. Образні одиниці репрезентують етноспецифіку за допомогою образно-оціночного уявлення. В літературі певних народів активно вживаються стійкі образні звороти. В китайській літературі значне місце посідають весна, зима та осінь. Образи весни та осені вживаються набагато частіше, ніж образи зими і літа. Весна символізує відродження та оновлення життя, зима – завершення року та очікування початку нового. Осінь асоціюється з сумом, а от образ літа як пори року в давній та середньовічній літературі майже не був вживаним. Новаторство поезії Бай Хуа в тому, що для нього літо майже не відрізняється від весни. Якщо весна – початок життя, то літо слугує ілюстрацією його логічного продовження. В рядках вірша "Літо ще так далеко" ("夏天还很远") можна побачити, як автор ставиться до осені та як чекає літа:

一日逝去又一日

某种东西暗中接近你

坐一坐, 走一走

看树叶落了

看小雨下了

看一个人沿街而过

夏天还很远

*Один день минув, ще один день*

*Деяка річ в темряві наблизилась до тебе*

*Трохи посиділа, трохи поблукала*

*Дивлюся як листя впало*

*Дивлюся, пройшов дощ*

*Дивлюся людина пройшла повз [мене]*

*Літо ще так далеко.*

Осінь пора року навіює автору негативні думки та депресивний стан: "один день минув, ще один день". Тут Бай Хуа зображує також опале листя та дощ, які характерні для такої пори року, як осінь: "дивлюся як листя впало // дивлюся, пройшов дощ // дивлюся людина пройшла повз [мене] // літо ще так далеко". Як зазначає В. Малявін "особливою заслугою китайців є те, що вони прагнули зрозуміти природу такою, якою вона є" [Малявін 2003, 212]. У віршах, де Бай Хуа зображує свої переживання, думки та стан за допомогою пір року, образи переважно виступають в їхній традиційній інтерпретації. Ще одним прикладом того, що літо приносить в творчість Бай Хуа спокій, щастя та натхнення є рядки вірша "Прощавай, літо" ("再见, 夏天"):

*我用整个夏天同你告别*

*我的悲怆和诗歌*

*皱纹劈啪点起*

*岁月在焚烧中变为勇敢的痛哭*

*Я використав все літо, щоб попрощатися з вами*

*Мої біди та вірші*

*Зморшки спалахнули як блискавка*

*Роки стали хоробрими сльозами у вогні*

Слова: "я використав все літо, щоб попрощатися з вами // мої біди та вірші" – приклад сталості смислового навантаження образу літа в творчості поета. З них ми бачимо, що влітку біди зникають, поет з ними в цей час прощається. Останні рядки несуть в собі вже зовсім інший зміст. Літо закінчується, настає осінь, яка символізує в китайській літературі, як ми вже зазначали вище, захід життя. Бай Хуа пише: "зморшки спалахнули як блискавка // роки стали хоробрими сльозами у вогні". Літо уособлює самовираження поета. Це зовсім не означає, що в інші пори року автор не працює над поетичними доробками, він пише твори, але ті твори сповнені зовсім іншими образами та настроями. Вищенаведена строфа показує нам це в повній мірі.

Мова образів природи для китайців є чи не найважливішим засобом передачі картини світу. Детально проаналізувавши поезію Бай Хуа збірки "Вітер говорить" бачимо, що багато його ліричних творів містять образи літа. Цей сезон є натхненням для

сучасного китайського лірика. "Літо" – ключове слово його творів, яке уособлює поетичне мистецтво, ідеали та образи. Літня пора року в художніх творах Бай Хуа слугує символом спокою, натхнення та невичерпної енергії, також являється основним змістом лірики, пов'язаної із зображеннями пір року.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Малявин В. В. Сумерки Дао / В. В. Малявин – М. : Астрель, 2003. – 439 с.
2. Bai Hua. Wind Says. – Hong Kong: The Chinese University Press, 2013. – 193 p.
3. Howard Goldblatt. Worlds Apart: Recent Chinese Writing and Its Audiences. – M.E. Sharpe, 1990. – 253 p.
4. 柏华。风在说。——香港中文大學出版社，2013。— 193页。
5. 参阅钟鸣。树皮、词根、书与废黜，秋天的戏剧。——学林出版社，2002。— 68页。

Стаття надійшла до редакції 24.04.15

Е. С. Тыщук, асп.

Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченко, Киев

#### Поэтический образ лета в сборнике Бай хуа "Ветер говорит"

*Статья посвящена анализу поэтического образа лета в сборнике "Ветер говорит" китайского поэта Бай Хуа. Хотя поэт является современным, он придерживается определенных китайских традиций, в частности таких, как изображение времен года в поэтических произведениях. В статье проанализированы стихи сборника "Ветер говорит" и разъяснены особенности использования образа лета.*

**Ключевые слова:** Бай Хуа, лето, "Ветер говорит", времена года, современность, традиционность, природа.

O. Tyshchuk, PhD student

Institute of Philology, Taras Shevchenko University of Kyiv

#### Poetic image of summer in collection of Bai Hua "Wind says"

*This article analyzes the poetic image of summer in the collection of Chinese poet Bai Hua "Wind Says". Although the poet is a modern, he follows some Chinese traditions, in particular such as depiction seasons in poetry. The article analyzes the poetry collection "Wind Says" and interprets features of using image of summer.*

**Key words:** Bai Hua, summer, "Wind Says", seasons, modernity, academicism, nature.